

Etusivu>Rahavaateet>Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Viro

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Kanteen turvaamistoimia ovat seuraavat:

vastaaajalle kuuluvan kiinteistön, aluksen tai ilma-aluksen kiinnittäminen tuomioistuimen päätöksellä

vastaaajan tai jonkun muun henkilön hallussa olevan, vastaaajalle kuuluvan omaisuuden takavarikointi ja siihen perustuvan vallintaoikeuden epääminen kirjaaminen kiinteistörekisteriin tai muun vallintaoikeuden epäämisestä kertovan merkinnän tekeminen muuhun omaisuusrekisteriin

tietyjen vastaajan liiketoimien ja toimien toteutuskielto, muun muassa lähestymiskiellon soveltaminen

muille henkilöille määrättävä kielto siirtää omaisuutta vastaaajalle tai toteuttaa muita velvollisuuksia vastaajan suhteen, mukaan lukien velvollisuus siirtää omaisuutta ulosottomiehelle tai suorittaa maksu määrätylle pankkitilille

vastaaajan velvoittaminen antamaan tietty esine ulosottomiehen haltuun

täytäntöönpanomenettelyn lopettaminen, täytäntöönpanomenettelyn jatkamisen salliminen vain vakuutta vastaan tai täytäntöönpanotehtävän mitätöiminen, jos täytäntöönpanomääräys on riitautettu kanteella tai jos kolmas henkilö on nostonut kanteen takavarikoidun omaisuuden vapauttamiseksi tai pakkotäytäntöönpanon peruuttamiseksi jollakin muulla perusteella

vastaaajalle määrättävä matkustuskielto, vastaajan pidättäminen ja vangitseminen

vastaaajan ja ennen kaikkea vakuutuksenantajan velvoittaminen suorittamaan vähintään sen suuruisia maksuja, jotka todennäköisesti tulisivat maksettavaksi sinä aikana, jonka lainvastaista vahingonaiheuttamista tai vakuutussopimusta koskeva menettely kestää

vastaaajan velvoittaminen lopettamaan vakioehtojen soveltaminen tai ehdon suosittelevan velvoittaminen lopettamaan ja peruuttamaan sen suositteleminen silloin kun kyseessä on kanne, jolla haetaan kohtuuttomasti haittaavan vakioehdon soveltamisen lopettamista tai sitä, että ehdon suositteleva lopettaa ja peruuttaa sen suosittelemisen

muu tuomioistuimen tarpeelliseksi katsoma turvaamistoimi.

Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien sekä teollisoikeuksien rikkomista koskevan kanteen turvaamiseksi tuomioistuin voi muun muassa takavarikoida tavaran, jonka osalta epäillään teollis- ja tekijänoikeuksien rikkomista, tai velvoittaa luovuttamaan tällaisen tavaran sen kulutukseen saattamisen tai kaupan pitämisen estämiseksi. Jos kanne koskee tekijänoikeuden ja lähioikeuksien sekä teollisoikeuksien rikkomista kaupallisessa tarkoituksessa ja sen turvaamiseksi haetaan vastaajan pankkitilin tai muiden varojen jäädyttämistä, tuomioistuin voi velvoittaa esittämään pankki- tai rahoitusasiakirjoja tai kaupallisia asiakirjoja tai antamaan mahdollisuuden tutustua niihin.

Jos kanne perustuu liikesalaisuuden laittomaan hankintaan, käyttöön ja ilmaisemiseen, tuomioistuin voi sen turvaamiseksi takavarikoida tavarat, joiden suunnittelussa, ominaisuuksissa, toiminnassa, tuotantoprosessissa tai markkinoinnissa epäillään saatavan merkittävää hyötyä laittomasti hankituista, käytetyistä tai ilmaistuista liikesalaisuuksista. Tuomioistuin voi myös velvoittaa luovuttamaan tällaisen tavaran sen kulutukseen saattamisen tai kaupan pitämisen estämiseksi.

Avioliittoasioissa, elatusasioissa ja muissa perheoikeuden piiriin kuuluvissa asioissa tuomioistuin voi määrätä menettelyn ajaksi myös seuraavista:

vanhemman oikeudet yhteisen lapsen suhteen

vanhemman yhteydenpito lapseen

lapsen luovuttaminen toiselle vanhemmalle

lakisääteisen elatusvelvollisuuden täyttäminen, muun muassa vastaajan velvoittaminen maksamaan menettelyn aikana elatusapua tai antamaan siitä takeet koti-irtaimiston ja puolisoitten yhteisen kodin käyttäminen

puolison tai lapsen henkilökohtaista käyttöä varten tarkoitettujen esineiden luovuttaminen tai käyttäminen

muut avioliittoon ja perheeseen liittyvät kysymykset, jotka on olosuhteiden vuoksi ratkaistava nopeasti.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Tuomioistuin ottaa kantaa kanteen turvaamista koskevaan hakemukseen antamalla perustellun päätöksen viimeistään hakemuksen esittämistä seuraavana työpäivänä. Tuomioistuin voi ottaa kantaa kanteen turvaamista koskevaan hakemukseen myöhemminkin, jos se haluaa ensin kuulla vastaajaa.

Kanteen turvaamista koskevaa hakemusta ei anneta tiedoksi vastaaajalle eikä muille osapuolille. Tuomioistuin voi kohtuuden nimissä kuulla vastaajaa, ennen kaikkea jos hakemuksessa pyydetään riidanalaisen oikeussuhteen väliaikaista sääntelemistä.

Tuomioistuin voi hakemuksen perusteella turvata kanteen ennen sen esittämistä. Hakemuksessa on perusteltava, miksi kannetta ei nosteta heti. Hakemus on jätettävä tuomioistuimelle, jolle kanne on toimivaltaa koskevien säännösten mukaisesti esitettävä. Jos tuomioistuin turvaa kanteen ennen sen esittämistä, tuomioistuin asettaa määräajan, jossa hakemus on tehtävä. Määräaika voi olla enintään yksi kuukausi. Jos kannetta ei esitetä määräajassa, tuomioistuin mitätöi kanteen turvaamisen.

Kanteen turvaamistoimia voi tarvittaessa soveltaa myös se tuomioistuin, jonka tuomiopiirissä sijaitsee omaisuus, jonka osalta kanteen turvaamiskeinon soveltamista pyydetään, etenkin jos kanne on esitetty tai on esitettävä jollekin muulle Viron tai ulkomaan tuomioistuimelle tai välimiesmenettelyä varten. Jos omaisuus on kirjattu julkiseen rekisteriin, kanteen turvaamistoimea voi soveltaa myös asianomaisen rekisterin sijaintipaikan perusteella määrättyvä tuomioistuin. Kun kyseessä on alus, sitä voi soveltaa myös kotisataman sijaintipaikan perusteella määrättyvä tuomioistuin.

Tuomioistuin voi määrätä, että kanteen turvaamisen tai turvaamisen jatkamisen edellytykseksi on asetettava vakuus vastapuolelle ja kolmannelle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvan vahingon korvaamiseksi.

Tuomioistuin turvaa rahasaatavaa koskevan kanteen vain vakuutta vastaan. Vakuus on vähintään 5 prosenttia vaatimuksesta mutta kuitenkin vähintään 32 euroa ja enintään 32 000 euroa. Jos kanteen turvaamista haettaessa haetaan vastaajan vangitsemista tai matkustuskieltoa, vakuus on vähintään 3 200 euroa ja enintään 32 000 euroa.

Vaikka vakuuden vaatimista koskevat edellytykset täyttyisivät, tuomioistuin voi luopua vakuuden asettamisvaatimuksesta kokonaan tai osittain tai sallia sen maksamisen erissä, jos hakijalta ei voi taloudellisen tilanteen tai muun syyn vuoksi kohtuudella odottaa vakuuden asettamista ja kanteen turvaamatta jättämisestä voisi aiheutua hakijalle raskaat seuraamukset tai jos vakuuden vaatiminen hakijalta olisi muista syistä epäoikeudenmukaista.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Tuomioistuin voi hakijan pyynnöstä turvata kanteen, jos on perusteita katsoa, että turvaamatta jättäminen voi vaikeuttaa tuomion täytäntöönpanoa tai estää sen. Jos tuomio tulee panna täytäntöön muualla kuin Euroopan unionin jäsenvaltiossa, eikä Viron tuomioiden täytäntöönpanoa ole varmistettu kansainvälisellä sopimuksella, kanteen turvaamatta jättämisen katsotaan voivan vaikeuttaa tuomion täytäntöönpanoa tai estävän sen.

Jos kanteella ei haeta vastaajalta rahasaatavaa, tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä säännellä riidanalaiosta oikeussuhdetta (erityisesti tietyn esineen käyttötapaa) väliaikaisesti, jos se on tarpeen huomattavan vahingon tai mielivaltaisuuden estämiseksi tai jostain muusta syystä. Näin voidaan tehdä riippumatta siitä, onko perusteita katsoa, että kanteen turvaamatta jättäminen voi vaikeuttaa tuomion täytäntöönpanoa tai estää sen. Avioliittoasioissa, elatusasioissa ja muissa perheoikeuden piiriin kuuluvissa asioissa tuomioistuin voi soveltaa turvaamistoimia myös omasta aloitteestaan. Turvata voi myös kanteen, jossa esitetään tuleva tai ehdollinen vaatimus, kuten myös vahvistuskanteen. Ehdollista vaatimusta ei turvata, jollei edellytys oletettavasti ilmaannu menettelyn aikana.

Kanteen turvaamistoimea voi soveltaa myös useampaan saman hakijan vaatimukseen, jotka tämä on esittänyt vastaajalle.

Tuomioistuin voi soveltaa turvaamistoimea myös ulkomailla tapahtuvan oikeudenkäynnin tai välimiesmenettelyn yhteydessä.

Kanteen turvaamistoimea valittaessa on otettava huomioon, että sovellettava turvaamistoimi rasittaa vastaajaa vain siinä määrin kuin sitä voidaan pitää perusteltuna hakijan oikeutettujen etujen ja olosuhteiden kannalta. Jos kanne koskee rahasaatavaa, on arvioitava kanteen arvo. Tuomioistuin voi kanteen turvaamiseksi soveltaa samanaikaisesti useaa turvaamistoimea.

Kanteen turvaamisenettä vastaajan vangitsemista tai matkustuskieltoa voi soveltaa vain, jos se on tarpeen tuomion täytäntöönpanon varmistamiseksi eikä vaatimusta pystyttäisi turvaamaan riittävästi muilla turvaamistoimilla, erityisesti silloin kun on perusteita olettaa henkilön lähtevän maasta tai toimittavan omaisuuttaan ulkomaille. Vangitsemisen toteuttaa poliisi tuomioistuimen päätöksen perusteella.

Jos kanne koskee rahavaatimusta, sen turvaamiseksi voidaan soveltaa vangitsemista tai matkustuskieltoa vain, jos kanteen arvo on yli 32 000 euroa.

Jos rahasaatavaa koskevaa kannetta ja kanteen turvaamista koskevissa päätöksissä määrätään vangitsemisesta tai matkustuskiellosta, vahvistetaan myös rahamäärä, jonka maksaminen määrätulle pankkitilille tai jonka suuruisen pankkitakauksen esittäminen lopettaa kanteen turvaamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon. Tällöin tuomioistuin mitätöi turvaamistoimen vastaajan hakemuksesta ja korvaa sen tietyllä rahamäärällä tai pankkitakuulla.

Hakemusasiassa voidaan soveltaa väli-toimia vain laissa säädetyissä tapauksissa. Jos väli-toimi on hakemusasiassa lain mukaan mahdollinen, sitä voidaan soveltaa jos on tarpeen säilyttää olemassa oleva olosuhde tai tilanne tai säännellä sitä väliaikaisesti, jollei laista muuta johdu. Väli-toimeen sovelletaan samoja säännöksiä kuin kanteen turvaamiseen, jollei laista muuta johdu. Jos menettelyn voi käynnistää yksinomaan hakemuksella, tuomioistuin voi soveltaa väli-toimea ja mitätöidä sitä koskevan päätöksen tai muuttaa sitä vain hakemuksen perusteella, jollei laista muuta johdu.

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Turvaamistoimia voidaan niiden luonteesta ja tarkoituksesta riippuen soveltaa kiinteistöä, irtainta omaisuutta (myös rahaa), aluksia ja ilma-aluksia koskevissa asioissa.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Omaisuu-den takavarikointi

Jos omaisuus takavarikoidaan, vastaaja ei voi vallita sitä. Irtaimen omaisuuden, joka on muu kuin alusrekisteriin merkitty alus tai siviili-ilma-alusten rekisteriin merkitty ilma-alus, takavarikoinnin yhteydessä syntyy myös takavarikkoon liittyvä panttioikeus.

Kun kiinteistö tai rekisteriin merkitty irtain omaisuus tai muu esine takavarikoidaan, kiinteistörekisteriin tai muuhun rekisteriin kirjataan vallintaoikeuden epäminen kantajan eduksi tämän hakemuksen ja kanteen turvaamista koskevan päätöksen perusteella. Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä toimittaa päätöksen, jonka nojalla epäämismerkintä tehdään.

Tuomioistuin voi kantajan tai vastaajan pyynnöstä määrätä, että takavarikoitu esine myydään ja myynnistä saadut rahat säilytetään määrätyllä tilillä, jos esineen arvo voi laskea huomattavasti tai kun esineen säilyttämisestä aiheutuu ylimääräisiä kuluja.

Omaisuu-den takavarikoinnin järjestää ulosottomies. Ulosottomies ottaa takavarikoidun esineen kanteen turvaamista pyytäneen henkilön pyynnöstä omaan valvontaansa. Tällöin ulosottomies kieltää esineen käytön kokonaan tai osittain ja voi antaa esineeseen liittyviä määräyksiä esimerkiksi sen säilyttämisen osalta.

Kiinnitys tuomioistuimen päätöksellä

Kun kiinteistö tai alusrekisteriin merkitty alus tai siviili-ilma-alusten rekisteriin merkitty ilma-alus kiinnitetään tuomioistuimen päätöksellä, kanteen turvaamista hakeneella henkilöllä on muiden kohdetta rasittavien oikeuksien (esim. kiinnitys) osalta samanlaiset oikeudet kuin aluskiinnityksen haltijalla tai ilma-aluksen rekisteripantintin haltijalla, jollei laista muuta johdu.

Kiinnityssumma on turvattavan vaatimuksen summa, joka kirjataan kiinteistö-, alus- tai siviili-ilma-alusrekisteriin. Tuomioistuimen päätökseen perustuvaa kiinnitystä ei määrätä, jos päävaatimuksen arvo on alle 640 euroa ja on mahdollista soveltaa vastaajaa vähemmän kuormittavia turvaamistoimia.

Tuomioistuimen päätökseen perustuva kiinnitys kirjataan kiinteistö-, alus- tai siviili-ilma-alusrekisteriin kantajan eduksi tämän hakemuksen ja kanteen turvaamista koskevan päätöksen perusteella. Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä toimittaa päätöksen, jonka nojalla kiinnitys kirjataan. Kiinnitys tulee voimaan, kun se kirjataan.

Kun tuomioistuin määrää alukselle tai ilma-alukselle kiinnityksen, ulosottomies ottaa aluksen tai ilma-aluksen kanteen turvaamista pyytäneen henkilön pyynnöstä omaan valvontaansa. Tällöin ulosottomies kieltää aluksen käytön kokonaan tai osittain ja voi antaa alukseen liittyviä määräyksiä.

Matkustuskielto

Matkustuskielto tarkoittaa henkilön velvollisuutta olla poistumatta asuinpaikastaan ilman tuomioistuimen lupaa pidemmäksi kuin yhdeksi vuorokaudeksi. Kun matkustuskieltoa sovelletaan luonnolliseen henkilöön, vastaaja kutsutaan tuomioistuimeen allekirjoittamaan kielto. Jos vastaaja on oikeushenkilö, allekirjoittajana on johtokunnan jäsen.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Jos rahasaatavaa koskevaa kannetta ja kanteen turvaamista koskevissa päätöksissä määrätään vangitsemisesta tai matkustuskiellosta, vahvistetaan myös rahamäärä, jonka maksaminen määrätulle pankkitilille tai jonka suuruisen pankkitakauksen esittäminen lopettaa kanteen turvaamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon.

Tuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä tehdä päätöksen turvaamistoimen korvaamisesta toisella turvaamistoimella.

Kun tuomioistuin määrää usealle kiinteistölle, alukselle tai ilma-alukselle kiinnityksen, se merkitsee kanteen turvaamista koskevaan päätökseen jokaisen rasitteellisen kohteen osalta rahamäärän, jonka maksaminen määrätulle pankkitilille tai jonka suuruisen pankkitakauksen asettaminen mitätöi kanteen turvaamisen. Jos kanteen turvaaminen mitätöidään tai turvaamistoimi korvataan toisella turvaamistoimella, kiinnityksen haltijaksi tulee kiinteistön, aluksen tai ilma-aluksen omistaja. Tuomioistuimen määräämä kiinnitys poistetaan omistajan pyynnöstä kiinteistö-, alus- tai siviili-ilma-alusrekisteristä kanteen turvaamisen mitätöimistä koskevan päätöksen perusteella.

Jos olosuhteet muuttuvat erityisesti kanteen turvaamisperusteen poistumisen tai vakuuden asettamisen vuoksi tai muusta laissa säädetyistä syistä, tuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä mitätöidä kanteen turvaamisen. Kun kanteeseen ei liity rahasaatavaa, sen turvaamisen voi mitätöidä rahasuoritusta vastaan tai sitä voidaan muuttaa vain hakijan suostumuksella tai perustellusta syystä.

Tuomioistuin mitätöi kanteen turvaamisen tuomiolla, jos kanne jätetään ratkaisematta, ja päätöksellä, jos kanne jätetään käsittelemättä tai menettely lopetetaan. Tuomioistuin mitätöi kanteen turvaamisen myös, jos kanteen turvaamispäätöksen on tehnyt toinen tuomioistuin, jollei laissa toisin säädetä. Avioliittoasioissa, elatusasioissa ja muissa perheoikeuden piiriin kuuluvissa asioissa tuomioistuin voi muuttaa kanteen turvaamista koskevaa päätöstä tai mitätöidä sen myös omasta aloitteestaan.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Osapuoli voi valittaa kärjäoikeuden tai piirituomioistuimen päätöksestä, jolla tuomioistuin on turvannut kanteen, korvannut turvaamistoimen toisella turvaamistoimella tai mitätöinyt kanteen turvaamisen. Piirituomioistuimen päätöksestä, joka koskee kärjäoikeuden päätökseen haettua muutosta, voi valittaa korkeimpaan oikeuteen vain, jos turvattavan kanteen arvo on yli 100 000 euroa tai jos turvaamistoimena on sovellettu vangitsemista tai matkustuskieltoa. Välitöitä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta. Piirituomioistuimen valituksen osalta tekemästä päätöksestä voi valittaa korkeimmalle oikeudelle vain, jos piirituomioistuin on hylännyt valituksen.

Päivitetty viimeksi: 22/02/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.